

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Начальника Головного управління державної авіації України
(з основної діяльності)

06.06.2025

м. Київ

№ 95

Про затвердження Методичних рекомендацій державної авіації “Процедури інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів/перельотів (Procedures for inspecting the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights/Ferry Flights)” (МРДА-43/25)

Відповідно до статті 7 Повітряного кодексу України, з метою забезпечення безпеки польотів повітряних суден, максимального зниження ризику виникнення авіаційної події з урахуванням військового стандарту ВСТ 010.001:2024(01) “Діяльність державної авіації. Безпека авіації (STANAG 7160 Ed. 5 / AFSP-01 Ed. C “Aviation Safety”, IDT)”, прийнятого наказом начальника Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації (з питань військових стандартів та класифікаторів) від 06 березня 2024 року № 19, та надання методичної допомоги експлуатуючим організаціям, які здійснюють експлуатацію державних повітряних суден, їх компонентів та обладнання закордонного виробництва

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації державної авіації “Процедури інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів/перельотів (Procedures for inspecting the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights/Ferry Flights)” (МРДА-43/25), що додаються.

2. Управлінню льотної експлуатації, аeronавігації та аеродромів Головного управління державної авіації України встановленим порядком здійснити підготовку цього наказу до розміщення на головній сторінці офіційного вебсайту Міністерства оборони України в мережі Інтернет та в розділі “Діяльність – нормативно-правова”, тип документа “Наказ”.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на начальника управління льотної експлуатації, аeronавігації та аеродромів Головного управління державної авіації України.

4. Наказ довести до особового складу Головного управління державної авіації України в частині, що стосується.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
Головного управління державної авіації України
полковник

Віталій ЯРОШЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника Головного
управління державної авіації України
(з основної діяльності)
від 06. 06. 2025 року № 95

Методичні рекомендації державної авіації
“Процедури інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу
до виконання польотів/перельотів
(Procedures for inspecting the readiness of the aircraft and/or crew
to perform flights/Ferry Flights)”
(МРДА-43/25)

1. Вступ	1. Introduction
Державні (військові) повітряні судна повинні експлуатуватися в контролюваному середовищі.	State (military) aircraft must be operated in a controlled environment.
“Контрольоване середовище” – це ситуація, за якої льотна придатність повітряних суден державної (військової) реєстрації в країні постійно управляється організаціями з управління підтриманням льотної придатності, а їх технічне обслуговування здійснюється організаціями з технічного обслуговування, які регулюються та схвалюються єдиним національним органом з військової льотної придатності.	“Controlled environment” is the situation in which the airworthiness of state (military) registered aircraft in a nation is continuously managed by Continuing Airworthiness Management Organisations and their maintenance is carried out by Maintenance Organisations, that are regulated and approved by a single the National Military Airworthiness Authority.
До впровадження в експлуатуючих організаціях державної авіації України повного контролюваного середовища необхідно забезпечити безпеку польотів державних повітряних суден та максимально знизити ризик виникнення авіаційної події.	Until the introduction of a complete controlled environment in the Operating Organisations of State Aviation of Ukraine, it is necessary to ensure the flight safety of state aircraft and minimize the risk of an aviation accident.
Цьому може сприяти	This can be facilitated by the

впровадження процедури інспектування, метою якої є перевірка готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів/перельотів.	implementation of the inspection procedure, the purpose of which is to check the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights/Ferry Flights.
2. Загальні положення	2. General Provisions
<p>2.1. Для цілей цієї процедури інспектування повітряного судна та/або екіпажу проводиться:</p> <p>у випадку перегінного польоту повітряного судна за межі держави (наприклад, для виконання базового технічного обслуговування або з іншою метою);</p> <p>у разі виконання інших польотних завдань за необхідності.</p>	<p>2.1. For the purposes of this procedure, inspection of the aircraft and/or crew shall be carried out:</p> <p>in case of a Ferry Flight of the aircraft outside the state (for example, to perform base maintenance or for another purpose);</p> <p>in case of other flight tasks if necessary.</p>
2.2. Керівники відповідних суб'єктів державної авіації відповідають за організацію та контроль інспектування повітряного судна та/або екіпажу, а також визначають їх періодичність.	2.2. The heads of the relevant State Aviation Entities are responsible for organizing and controlling the inspection of the aircraft and/or crew and determine their frequency.
2.3. Інспектори повинні записувати деталі виконаного інспектування.	2.3. Inspectors shall record details of inspection carried out.
2.4. Інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу здійснюється на підставі розпорядчого документу або плану перевірки готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів/ перельотів з урахуванням необхідного часу для її проведення не менше 2 годин.	2.4. Inspection of the readiness of the aircraft and/or crew is carried out on the basis of an order or a plan for checking the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights/Ferry Flights, taking into account the required time for its conduct at least 2 hours.
2.5. Інспектування повітряного судна має вирішальне значення для підтримки безпеки, льотної придатності та надійності повітряного	2.5. Aircraft inspections are crucial for maintaining the safety, airworthiness, and reliability of the aircraft. They help identify and address

<p>судна. Вони допомагають виявляти та усувати потенційні проблеми до того, як вони стануть небезпечними, забезпечуючи безпечно та безперебійну льотну експлуатацію.</p>	<p>potential problems before they become hazards, ensuring safe and smooth flight operations.</p>
<p>2.6. Основним принципом проведення інспектування є незалежне оцінювання інспектором виконання процедур експлуатуючої організації, які забезпечують безпеку польотів з метою максимального зниження ризику виникнення авіаційної події.</p>	<p>2.6. The main principle of the inspection is an independent assessment by the inspector of the implementation of the procedures of the Operating Organisation, that ensure flight safety in order to minimize the risk of an aviation accident.</p>
<p>3. Опис процесу</p>	<p>3. Process Description</p>
<p>3.1. Інспектування має виконуватися відповідно до Чек-листа інспекції готовності льотного складу та/або повітряного судна (Додаток до цих Методичних рекомендацій державної авіації).</p> <p>Примітка:</p> <p>Пам'ятайте, що це лише загальний чек-лист. Чек-лист інспекції повітряного судна слугує орієнтиром та нагадуванням про конкретні області та компоненти, які необхідно перевірити.</p> <p>“Інспекція” означає незалежне задокументоване оцінювання відповідності шляхом спостереження та судження, яке може супроводжуватися вимірюванням, тестуванням або перевіркою для підтвердження відповідності застосовним вимогам.</p> <p>Інспекція повітряного судна – це процес перевірки повітряного судна, його компонентів, систем та</p>	<p>3.1. The inspection shall be carried out in accordance with the Checklist of the Readiness of Flight Crew and/or Aircraft Inspection (Annex to this Methodological Recommendations of State Aviation).</p> <p>Note:</p> <p>Remember, this is just a general checklist. An aircraft inspection checklist serves as a guide and reminder of the specific areas and components that need to be examined.</p> <p>“Inspection” means an independent documented conformity evaluation by observation and judgement accompanied as appropriate by measurement, testing or gauging, in order to verify compliance with applicable requirements.</p> <p>An aircraft inspection is the process of inspecting an aircraft, its components, systems and equipment to</p>

обладнання для забезпечення його льотної придатності, безпеки та відповідності нормативним вимогам.	ensure its airworthiness, safety and regulatory compliance.
<p>3.2. Інспектування має виконуватися персоналом, який має необхідну кваліфікацію та досвід, а також здатність об'єктивно і незалежно оцінювати виконання процедур льотної експлуатації.</p> <p>Після оцінки компетентності такий персонал повинен бути авторизований як інспектор.</p>	<p>3.2. Inspections shall be carried out by personnel who have the necessary qualifications and experience, as well as the ability to objectively and independently assess the implementation of flight operation procedures.</p> <p>After a competency assessment, such personnel shall be authorized as an inspector.</p>
<p>3.3. До початку інспекції готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів експлуатуюча організація має бути поінформована про таку інспекцію та про інспекторів, що призначенні для виконання інспектування, за винятком, коли інспекція здійснюється за розпорядженням вищого органу управління.</p>	<p>3.3. Prior to the inspection of the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights, the Operating Organisation should be informed about such an inspection and about the inspectors appointed to carry out the inspection, except when the inspection is carried out by order of the supreme Management Body/ Authority.</p>
<p>3.4. З метою виключення створення перешкод належному процесу інспектор(и) планує(ють) і виконує(ють) інспекцію за наявності достатнього часу для її виконання.</p>	<p>3.4. In order to exclude the creation of obstacles to the proper process, the inspector(s) shall plan and perform the inspection if there is sufficient time for its implementation.</p>
<p>3.5. Інспектор(и) повинен (повинні) прибути на об'єкт перевірки та виконати інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів з використанням чек-листа інспекції.</p>	<p>3.5. The inspector(s) shall arrive at the inspection object and inspect the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights using inspection checklist.</p>
<p>Інспектор має проставити у чек-листі позначки про виявлені невідповідності, які впливають або можуть вплинути на безпеку польоту.</p>	<p>The inspector shall mark on the checklist any identified non-compliance that affect or may affect flight safety.</p>

<p>3.6. Виявлені під час інспектування будь-які невідповідності, а також зауваження чи коментарі щодо готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів повинні бути записані у підрозділі “Детальний опис ризику безпеки” чек-листа.</p> <p>Примітка:</p> <p>Робіть докладні нотатки та документуйте будь-які виявлені недоліки або розбіжності під час інспекції. Це слугуватиме записом і довідкою для майбутніх інспекцій та технічного обслуговування.</p>	<p>3.6. Any non-compliance identified during the inspection, as well as observations or comments regarding the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights, shall be recorded in the “Detailed Description of the Safety Risk” subsection of the checklist.</p> <p>Note:</p> <p>Take detailed notes and document any findings or discrepancies during the inspection. This will serve as a record and reference for future inspections and maintenance.</p>
<p>3.7. Класифікація недоліків.</p> <p>Недолік повинен бути оголошений інспектором, якщо виявляється будь-яка невідповідність застосовним вимогам, процедурам та керівництвам експлуатуючої організації.</p> <p>Невідповідності, виявлені під час інспектування, класифікуються як:</p> <ul style="list-style-type: none"> небезпечні (термін усунення – до вильоту); значні (термін усунення – до 30 діб); незначні (термін усунення – до 60 діб). 	<p>3.7. Classification of findings.</p> <p>A finding shall be issued by the inspector when any non-compliance is detected with the applicable requirements, with the Operating Organisation's procedures and manuals.</p> <p>Non-compliance identified during inspections are classified as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> dangerous (rectification period: before departure); major (rectification period: 30 days); minor (rectification period: 60 days).
<p>3.8. Коригувальні дії для зменшення (пом'якшення) ризику безпеки записуються в Доповненні 1 “Оцінка ризиків щодо надання дозволу на виконання польотів” до чек-листа.</p> <p>Примітка:</p> <p>Під час оцінювання ризиків</p>	<p>3.8. Corrective actions to reduce (mitigate) the safety risk are recorded in Appendix 1 “Risk Assessment for Permit to Fly” to the checklist.</p> <p>Note:</p> <p>When assessing safety risks regarding the readiness of the flight</p>

<p>безпеки щодо готовності льотного екіпажу та/або повітряного судна до виконання польотів рекомендується використовувати Доповнення 2 “Перелік факторів ризиків (загроз), які можуть бути при забезпеченії безпеки польотів” до чек-листа.</p>	<p>crew and/or aircraft to perform flights, it is recommended to use Appendix 2 “List of risk factors (dangers) that may occur when ensuring flight safety” to the checklist.</p>
<p>3.9. Ризики безпеки, виявлені під час інспектування, підлягають зниженню до рівня прийнятного для забезпечення безпеки польотів до початку виконання польотів, але не пізніше кінця наступного робочого дня за днем проведення інспекції, та мають бути надані інспектору(ам) та/або представнику органу управління для видання висновку на підставі результатів коригувальних дій з усунення виявлених невідповідностей/ зауважень.</p>	<p>3.9. Safety risks identified during the inspection shall be reduced to the level acceptable for ensuring flight safety before the start of flights, but not later than the end of the next working day after the day of the inspection, and shall be provided to the inspector(s) and/or representative of the Management Body/Authority for issuing an opinion based on the results of corrective actions to eliminate identified non-compliance/comments.</p>
<p>3.10. Чек-листи інспекцій з підтверджуючими документами (якщо застосовно) повинні зберігатися протягом мінімум 12 місяців.</p>	<p>3.10. Inspection checklists along with supporting documents (if applicable) shall be kept for a minimum period of 12 months.</p>

Начальник управління льотної експлуатації,
аeronавігації та аеродромів Головного управління
державної авіації України

Анатолій ГОНЧАР

Додаток

до Методичних рекомендацій державної авіації “Процедури інспектування готовності повітряного судна та/або екіпажу до виконання польотів/перельотів (Procedures for inspecting the readiness of the aircraft and/or crew to perform flights/Ferry Flights)” (МРДА-43/25)
(пункт 3.1 Розділу 3)

ЧЕК-ЛІСТ ІНСПЕКЦІЇ ГОТОВНОСТІ ЛЬОТНОГО СКЛАДУ ТА/АБО ПОВІТРЯНОГО СУДНА / CHECKLIST OF THE READINESS OF FLIGHT CREW AND/OR AIRCRAFT INSPECTION

Експлуатуюча організація (військова частина) / Operating Organisation (Military Unit):			
Місцезнаходження / Location:			
Повітряне судно (тип/модель/модифікація, реєстраційні дані) / Aircraft (type/model/ modification, registration data):			
Командир повітряного судна / PIC:			
Дата початку інспекції / Start date of the inspection:		Дата закінчення інспекції / End date of the inspection:	

№	Питання, що підлягають інспектуванню Issues to be inspected	Представник ЕО (в/ч) або ОУ / Representative of the OO (MU) or MA		Представник ГУДАУ / Representative of NMAA (HOSAU)		Відмітка про невідповідності / Mark of non-compliance
		Перевірено/ Inspected Так/Yes(✓), Ні/No(-)	Примітка/ Note	Перевірено/ Inspected Так/Yes(✓), Ні/No(-)	Примітка/ Note	
1	2	3	4	5	6	7

Підготовка до польоту / Flight preparation

Льотний екіпаж / Flight crew

1.	Ліцензії льотного екіпажу або еквівалентні записи / Flight crew licenses or equivalent records					
----	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7
2.	Свідоцтва, медичні сертифікати (наявність) (чинний протягом запланованих дат повернення + 30 днів) / Certificates, medical certificates (if any) (valid during the planned return dates + 30 days)					
3.	Актуальність чинних допусків за IFR (чинний протягом запланованих дат повернення + 30 днів) / Relevance of current IFR approvals (valid during the planned return dates + 30 days)					
4.	Наявність протягом останніх 30 днів / Availability within the last 30 days:					
4.1.	Мінімум 5 польотів / Minimum 5 flights					
4.2.	ILS точний захід на посадку / ILS precision approach to landing					
4.3.	TACAN неточний захід на посадку / TACAN inaccurate approach to landing					
4.4.	Виконання заходів аварійної підготовки / Implementation of emergency preparedness measures					
5.	Ведення радіообміну англійською мовою / English radiocommunication					
6.	Додаткова підготовка за нормами ICAO та перельотами за IFR / Additional training on ICAO standards and IFR flights					
7.	Знання процедур IFR у Європі / Knowledge of IFR procedures in Europe					
8.	Процедури польотів у районі аеродромів зльоту, проміжної посадки та призначення / Flight procedures in the area of take-off, intermediate landing and destination airfields:					
8.1.						
8.2.						
8.3.						
8.4.						
8.5.						
8.6.						
8.7.						
8.8.						
9.	Зовнішній вигляд, відповідність уніформи / Appearance, compliance with uniforms					
10.	Планування робочого часу, польотного часу, часу відпочинку / Planning working hours, flight time, and rest time					

1	2	3	4	5	6	7
Планування польоту / Flight planning						
11.	Оптимальний маршрут і планування польоту / Optimal route and flight planning					
12.	Планування пального/проміжні точки дозаправки (за необхідності) / Fuel planning/intermediate refueling points (if necessary)					
13.	Приоритети запасних аеродромів (військових/цивільних) / Priorities for alternative airfields (military/civilian)					
14.	Наявність аeronавігаційної інформації відповідно до плану польотів / Availability of air navigation information in accordance with the flight plan <i>(Пілот ознайомлений з чинним законодавством, правилами та процедурими для виконання передбачених обов'язків, для зон, які мають бути пройдені, аеродромів, які будуть використані, та їх аeronавігаційних засобів / The pilot is familiar with the applicable laws, regulations and procedures for the performance of the assigned duties, for the areas to be flown, the airfields to be used and their air navigation facilities)</i>					
15.	Обмеження відповідно до NOTAM / Restrictions in accordance with the NOTAMs					
16.	Наявність необхідної інформації щодо польоту в EFB / Availability of necessary information about the flight in the EFB					
17.	Наявність метеорологічної інформації / Availability of meteorological information <i>(Льотному екіпажу надано інформацію про метеорологічні умови для вильоту, прибуття та, залежно від обставин, про запасні аеродроми, а також умови на маршрути / The flight crew is provided with information on meteorological conditions for departure, arrival and, if applicable, alternate airfields, as well as conditions along the route)</i>					
18.	Підготовка польотної документації (наявність) / Preparation of flight documentation (availability):					
18.1.	Польотний лист / Flight assignment					
18.2.	Оперативний план польоту / Operational flight plan (OFP)	.	.	.	.	.
19.	Бази даних GPS / GPS databases					
20.	Визначення та наявність потрібної кількості пального / Determining and ensuring the right amount of fuel is available					
21.	Центровочний графік / Loadsheets					
22.	Інформація про технічний стан повітряного судна / Information on the technical condition of the aircraft <i>(Обладнання, безпосередньо необхідне для польоту та безпечної експлуатації)</i>					

1	2	3	4	5	6	7
	повітряного судна, у тому числі засоби зв'язку та аeronавігаційні засоби, є в наявності для здійснення польоту, з урахуванням необхідної документації служб аeronавігаційної інформації / Equipment directly necessary for the flight and safe operation of the aircraft, including communication and air navigation equipment, is available for the flight, taking into account the necessary documentation of the Air Navigation Information Services)					
Наявність документації / Availability of documentation						
23.	Наявність і актуальність переліку документації, яка повинна бути на борту повітряного судна (EFB) / On-board documentation list availability and actuality (EFB)					
24.	Оригінали документації (якщо застосовно) / Original documentation (if applicable):					
24.1.	Реєстраційне посвідчення державного повітряного судна / Certificate of State Aircraft Registration					
24.2.	Сертифікат (військовий) льотної придатності та Сертифікат (військовий) перегляду льотної придатності / Military Certificate of Airworthiness and Military Airworthiness Review Certificate або/or Дозвіл (військовий) на виконання польоту / Military Permit to Fly					
24.3.	Сертифікат повітряного судна по шуму на місцевості (якщо застосовно) / Noise Certificate (if applicable)					
25.	Дозвіл на бортові радіостанції (якщо застосовно) / Radio licenses (if applicable)					
26.	Документація в EFB (якщо застосовно) / Documentation in EFB (if applicable):					
26.1.	Сертифікат експлуатанта, експлуатаційні специфікації, страхові поліси / AOC, OPS specifications, insurances					
26.2.	Керівництво з льотної експлуатації / Aircraft Flight Manual (AFM)					
26.3.	Керівництво з експлуатації / Operation Manual (OM)					
27.	Карти аварійних процедур / QRH					
28.	Контрольні листи перевірок / Checklists					
29.	Технічний бортовий журнал повітряного судна (ATLB) (наявність необхідних записів) / Aircraft Technical Log Book (ATLB) (availability of necessary records)					
30.	Виявлення та усунення дефектів (включено в ATLB) / Defect notification and rectification (incl. ATLB)					
31.	Перелік мінімального обладнання / Minimum Equipment List (MEL)					

1	2	3	4	5	6	7
32.	Діаграма/Журнал обліку пошкоджень (наявність необхідних записів) / Damage chart (availability of necessary records)					
Візуальний огляд повітряного судна / Visual inspection of the aircraft						
33.	Загальний стан повітряного судна / General condition of outer surfaces					
34.	Видалення забруднення з поверхні повітряного судна (снігу, інею, льоду, пилу, бруду тощо) / Removing contamination from the aircraft surface (snow, frost, ice, dust, dirt, etc.)					
35.	Порушення лако-фарбованого покриття (ЛФП) / Paint coating damage					
36.	Відсутність на поверхнях повітряного судна слідів відпотівання чи протікання палива, мастил, гіdraulічної рідини тощо / Absence of sweating, fuel, oil and hydraulic fluid leaking marks on the aircraft surface, etc.					
37.	Закриття експлуатаційних панелей і люків / Control panels and hatches closing					
38.	Шасі на предмет відсутності недопустимих пошкоджень і зносу пневматиків коліс / Absence of unacceptable landing gear damages and tires deterioration					
39.	Шасі на предмет відсутності недопустимих люфтів у вузлах кріплення / Absence of excessive play in landing gear assembly					
40.	Стан і працездатність посадкових фар / Condition and operability of landing lights					
Загальний стан кабіни льотного екіпажу / General condition of flight deck/crew cabin						
41.	Стан скління кабіни екіпажу / Condition of windshield and blisters in pilot's cabin					
42.	Стан крісел екіпажу / Condition of crew seats					
43.	Стан прив'язної системи / Inertial harness condition					
44.	Стан органів управління / Flight control equipment condition					
45.	Стан кисневого обладнання / Crew oxygen equipment availability and condition,					.
46.	Наявність сторонніх і незакріплених предметів в кабіні повітряного судна / Presence of foreign and unsecured objects in the aircraft cabin					
47.	Виконання вимог безпеки на стоянці при наземній експлуатації / Compliance with safety measures on the stand during ground operations					
Аварійно-рятувальне обладнання відповідно до типу повітряного судна / Emergency equipment in accordance with the type of aircraft						
48.	Медичні аптечки / First Aid Kit/Universal Precaution Kit (UPK)					
49.	Плоти (у разі польотів над морем) / Life-Rafts (when flying over the sea)					

1	2	3	4	5	6	7
50.	Рятувальні жилети (у разі польотів над морем) / Life jackets (when flying over the sea)					
51.	Аварійні маяки / ELT					

Примітки / Notes:

1. Введіть у відповідний блок символ “√” або “-” / Enter the symbol “√” or “-” in the appropriate block.
Якщо не застосовно, то введіть у відповідний блок абревіатуру “N/A” (не застосовується) / If not applicable, enter the abbreviation “N/A” in the appropriate block.
2. Використовуйте стовбець “Примітка” для уточнення відповіді (за потреби) або використовуйте додатковий аркуш “Детальний опис ризику безпеки” для пояснення питання (еквівалентна відповідність або застосовано альтернативу, яка, на Ваш погляд, є прийнятною) / Use the “Remarks” column to clarify the answer (if necessary) or use the additional “Detailed Description of the Safety Risk” sheet to explain the question (equivalent answer or an alternative that you think is acceptable).
3. Для оцінки ризиків використовуйте прийняттій у Міністерстві оборони України методом підтвердження військовий стандарт ВСТ 010.001:2024(01) “Діяльність державної авіації. Безпека авіації (STANAG 7160 Ed. 5 / AFSP-01 Ed. C “Aviation Safety”, IDT)” (див. Розділ 8 “Управління ризиками безпеки авіації”) / For risk assessment, use the military standard BCT 010.001:2024(01) “State Aviation Activities. Aviation Safety (STANAG 7160 Ed. 5 / AFSP-01 Ed. C “Aviation Safety”, IDT)” adopted by the Ministry of Defence of Ukraine by the method of confirmation (see Chapter 8 “Aviation safety risk management”).

Детальний опис ризику безпеки / Detailed Description of the Safety Risk

№	Опис ризику безпеки / Safety risk description	Серйозність події / Severity of the event Небезпечна / Dangerous; Значна / Major; Незначна / Minor

ВИСНОВОК / CONCLUSION: _____

Представник експлуатуючої організації (військової частини) (інспектор) / Representative of the Operating Organisation (Military Unit) (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

ВИСНОВОК / CONCLUSION: _____

Представник органу управління (інспектор) / Representative of the Management Body/ Authority (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

ВИСНОВОК / CONCLUSION: _____

Представник Головного управління державної авіації України (ГУДАУ) (інспектор) / Representative of Head Office of State Aviation of Ukraine (HOSAU) (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

Доповнення 1. Оцінка ризиків щодо надання дозволу на виконання польотів / Appendix 1. Risk Assessment for Permit to Fly

№	Небезпечний фактор / Невідповідність (Індекс ризику) Hazard factor / Non-compliance (Risk Index)	Коригувальні дії для зменшення (пом'якшення) ризику безпеки / Corrective actions to reduce (mitigate) the safety risk	Контроль / Control	Оцінка ризику безпеки з урахуванням заходів щодо зменшення ризику / Safety risk assessment considering risk mitigation measures	
				Ймовірність / Probability	Серйозність / Severity

ВИСНОВОК / CONCLUSION:

Представник експлуатуючої організації (військової частини) (інспектор) / Representative of the Operating Organisation (Military Unit) (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

ВИСНОВОК / CONCLUSION:

Представник органу управління (інспектор) / Representative of the Management Body/ Authority (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

ВИСНОВОК / CONCLUSION:

Представник Головного управління державної авіації України (ГУДАУ) (інспектор) / Representative of Head Office of State Aviation of Ukraine (HOSAU) (inspector):

(Підпис, ініціал імені та прізвище / Signature, initial and last name)

**Доповнення 2. Перелік факторів ризиків (загроз), які можуть бути при забезпеченні безпеки польотів /
Appendix 2. List of risk factors (dangers) that may occur when ensuring flight safety**

Приклад матриці ризику безпеки / Example safety risk matrix

Ймовірність ризику безпеки / Safety risk probability	Серйозність ризику безпеки / Severity of safety risk				
	Катастрофічна / Catastrophic A	Небезпечна / Dangerous B	Значна / Major C	Незначна / Minor D	Несуттєва / Neglectable E
Часті / Frequent 5	5A	5B	5C	5D	5E
Періодичні / Occasional 4	4A	4B	4C	4D	4E
Рідкі / Remote 3	3A	3B	3C	3D	3E
Малоймовірно / Improbable 2	2A	2B	2C	2D	2E
Вкрай малоймовірно / Extremely improbable 1	1A	1B	1C	1D	1E

Приклад допустимості ризику безпеки / Example of safety risk tolerability

Діапазон індексу ризику безпеки / Safety Risk Index Range	Індекс ризику безпеки / Safety Risk Index	Рекомендовані критерії / Recommended criteria	Рекомендовані дії / Recommended Actions
Недопустима зона / INTOLERABLE	5A, 5B, 5C, 4A, 4B, 3A	Неприйнятний рівень безпеки за цих умов / Unacceptable level of safety under these conditions	Вжити негайних заходів для зменшення ризику або зупинити діяльність. Виконати першочергові заходи зі зниження ризику для забезпечення додаткового або посиленого превентивного контролю, щоб знизити індекс ризику безпеки до допустимого рівня / Take immediate action to mitigate the risk or stop the activity. Perform priority safety risk mitigation to ensure additional or enhanced preventative controls are in place to bring down the safety risk index to tolerable.
Допустима зона / TOLERABLE	5D, 5E, 4C, 4D, 4E, 3B, 3C, 3D, 2A, 2B, 2C	Допустимий рівень безпеки з урахуванням заходів щодо зменшення ризику безпеки / Acceptable level of safety with risk mitigation measures in place	Може бути допустимим за умови зменшення ризику безпеки. Може вимагати рішення керівництва про прийняття ризику / Can be tolerated based on the safety risk mitigation. It may require management decision to accept the risk.
Прийнятна зона / ACCEPTABLE	3E, 2D, 2E, 1A, 1B, 1C, 1D, 1E	Прийнятний рівень безпеки / Acceptable level of safety	Прийнятно як є. Подальше зниження ризиків безпеки не потрібне / Acceptable as is. No further safety risk mitigation required.

Таблиця 1. Таблиця ймовірності ризику безпеки / Table 1. Safety risk probability table.

Можливість виникнення подій чи умов / Probability of occurrence of events or conditions	Значення / Value	Величина / Magnitude
Часто / Frequent	Може статися багато разів (відбувається часто) (частота > 3 разів на рік – індикативна). Часто в історії авіаційної діяльності / Can happen many times (happens often). (Freq. > 3 times a year – indicative). Often in the history of aviation activity.	5
Періодично / Occasional	Може відбуватися час від часу (відбувається нечасто) (частота < 3 разів на рік – індикативна). Трапляється нечасто в історії авіаційної діяльності / May occur from time to time (occurs infrequently) (Freq. < 3 times a year – indicative). It happened infrequently in the history of aviation activity.	4
Рідко / Remote	Малоймовірно, але можливо, що станеться (трапляється рідко). У експлуатанта вже трапляється хоча б один раз. Рідко трапляється в історії авіаційної діяльності / It is improbable, but possible, that will happen (happens remotely). The operator has already happened at least once. Remotely happened in the history of aviation activity.	3
Малоймовірно / Improbable	Дуже мала ймовірність, що станеться (немає відомостей про те, що трапляється). Невідомо, що це трапляється в експлуатанта, але це вже трапляється хоча б один раз в історії авіаційної діяльності / It is very improbable that it will happen (no information about what happened). It is not known that this happened to the operator, but it has already happened at least once in the history of aviation activity.	2
Вкрай малоймовірно / Extremely improbable	Можливість настання події майже виключена / The possibility of an event is almost excluded.	1

Таблиця 2. Приклад таблиці серйозності ризику безпеки / Table 2. Example safety risk severity table

Серйозність події / Severity of the event	Опис наслідків / Description of consequences	Рівень / Level
Катастрофічна Catastrophic	- Знищення обладнання / Destruction of equipment. - Численні людські жертви / Numerous human casualties.	A
Небезпечна Dangerous	- Значне зменшення “допустимого рівня безпеки”, фізичний стрес або таке робоче навантаження, що немає впевненості в правильному і повному виконанні експлуатантами своїх завдань / Significant reduction of the “permissible level of safety”, physical stress or such workload that there is no confidence in the correct and complete performance of their tasks by operators. - Серйозні тілесні ушкодження / Serious injuries. - Значні збитки обладнанню / Significant damage to equipment.	B
Значна Major	- Значне зменшення “допустимого рівня безпеки”, оператори не здатні повною мірою впоратися з несприятливими експлуатаційними умовами через збільшення робочого навантаження або внаслідок умов, що знижують ефективність їх роботи / Significant reduction of the “permissible level of safety”, operators are not able to fully cope with adverse operating conditions due to increased workload or due to conditions that reduce the efficiency of their work. - Серйозний інцидент / Serious incident. - Тілесні ушкодження / Injuries.	C
Незначна Minor	- Незручність / Inconvenience. - Експлуатаційні обмеження / Operational limitations. - Застосування правил на випадок аварійної обстановки / Application of rules in case of emergency. - Незначний інцидент / Minor incident.	D
Несуттєва Neglectable	- Незначні наслідки / Insignificant consequences.	E